

Příklad 1: Jsou dány vektory $\vec{a} = (2,1,3,0)$ a $\vec{b} = (-1,2,-2,4)$. Vypočtete $\vec{c} = \vec{a} + \vec{b}$,
 $\vec{d} = \vec{a} - \vec{b}$, $\vec{a} \cdot \vec{b}$.

Řešení: Součtem vektorů je podle definice vektor $\vec{a} + \vec{b} = (a_1 + b_1, a_2 + b_2, \dots, a_n + b_n)$, tedy pro zadané vektory je $\vec{c} = (2 + (-1), 1 + 2, 3 + (-2), 0 + 4) = (1, 3, 1, 4)$.

Podobně

$$\vec{a} - \vec{b} = (a_1 - b_1, a_2 - b_2, \dots, a_n - b_n) \Rightarrow \vec{d} = (2 - (-1), 1 - 2, 3 - (-2), 0 - 4) = (3, -1, 5, -4).$$

Výsledkem skalárního součinu je číslo, které dostaneme sečtením součinů souřadnic

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = a_1 \cdot b_1 + a_2 \cdot b_2 + \dots + a_n \cdot b_n = 2 \cdot (-1) + 1 \cdot 2 + 3 \cdot (-2) + 0 \cdot 4 = -6.$$

Příklad 2: Určete vektor $\vec{v} = 2\vec{a} + 3\vec{b}$, je-li $\vec{a} = (3, -5, 1)$ a $\vec{b} = (0, 2, 4)$.

Řešení: Vektory násobíme číslem tak, že vynásobíme všechny jeho souřadnice. Souřadnice vektoru $\vec{a}$ dvěma, souřadnice vektoru $\vec{b}$ třemi. Potom $\vec{v} = (6, -10, 2) + (0, 6, 12) = (6, -4, 14)$.

Příklad 3: Vypočtete skalární součin $\vec{a} \cdot \vec{b}$, jsou-li $\vec{a} = \left(\frac{1}{4}, 2, -\frac{1}{2}, 3, 0\right)$, $\vec{b} = \left(2, \frac{1}{2}, 4, 0, -2\right)$.

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = \frac{1}{4} \cdot 2 + 2 \cdot \frac{1}{2} + \left(-\frac{1}{2}\right) \cdot 4 + 3 \cdot 0 + 0 \cdot (-2) = \frac{1}{2} + 1 - 2 = -\frac{1}{2}.$$

Příklad 4: Napište vektor $\vec{v}$, který je lineární kombinací vektorů $\vec{v}_1 = (1, -1, 1)$,
 $\vec{v}_2 = (3, 1, -4)$, $\vec{v}_3 = (0, 1, 2)$, jsou-li koeficienty lineární kombinace $k_1 = 2$, $k_2 = -2$,
 $k_3 = -3$.

Řešení: Lineární kombinací vektorů je vektor, který dostaneme, když zadané vektory vynásobíme příslušnými koeficienty a sečteme.

$$\vec{v} = k_1 \cdot \vec{v}_1 + k_2 \cdot \vec{v}_2 + k_3 \cdot \vec{v}_3$$

$$\vec{v} = 2 \cdot (1, -1, 1) + (-2) \cdot (3, 1, -4) + (-3) \cdot (0, 1, 2) = (2, -2, 2) + (-6, -2, 8) + (0, -3, -6) = (-4, -7, 4).$$

Příklad 5: Vyjádřete vektor $\vec{v}$, jako lineární kombinaci vektorů $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3$, je-li $\vec{v} = (2, 4, 1)$,
 $\vec{v}_1 = (3, 1, 2)$, $\vec{v}_2 = (-1, 2, 1)$, $\vec{v}_3 = (0, 2, 0)$.

Řešení: Naším úkolem je najít konstanty k_1, k_2, k_3 , aby platilo $\vec{v} = k_1 \cdot \vec{v}_1 + k_2 \cdot \vec{v}_2 + k_3 \cdot \vec{v}_3$.

Konkrétně $(2, 4, 1) = k_1 \cdot (3, 1, 2) + k_2 \cdot (-1, 2, 1) + k_3 \cdot (0, 2, 0)$. Tento vztah rozepíšeme pro jednotlivé souřadnice: $2 = 3k_1 - k_2$

$$4 = k_1 + 2k_2 + 2k_3$$

$$1 = 2k_1 + k_2$$

Vzniklou soustavu tří rovnic pro neznámé k_1, k_2, k_3 můžeme řešit např. metodou dosazovací.

Z první rovnice vyjádříme k_2 a dosadíme do dalších dvou rovnic:

$$k_2 = 3k_1 - 2 \quad \Rightarrow \quad 4 = k_1 + 2(3k_1 - 2) + 2k_3$$

$$1 = 2k_1 + 3k_1 - 2$$

Po úpravě

$$8 = 7k_1 + 2k_3$$

$$3 = 5k_1$$

Z poslední rovnice $k_1 = \frac{3}{5}$. Dosadíme do předcházející rovnice a postupně vypočítáme k_3 .

$$2k_3 = 8 - 7k_1$$

$$2k_3 = 8 - \frac{21}{5}$$

$$2k_3 = \frac{19}{5} \quad \Leftrightarrow \quad k_3 = \frac{19}{10}$$

$$\text{Zbývá } k_2 = 3k_1 - 2 = \frac{9}{5} - 2 = -\frac{1}{5}$$

Vektor $\vec{v}$ bude lineární kombinací zadaných vektorů $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3$ s koeficienty $k_1 = \frac{3}{5}$,

$$k_2 = -\frac{1}{5}, \quad k_3 = \frac{19}{10}$$